

**Zet u in voor het stoppen
van buitensluiten en
pesten, online en offline!**

Voor leraren

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

Online zijn

Toegang en Betrokkenheid

Geen enkel kind zou zich ooit buitengesloten moeten voelen, on- of offline.

- Bevorder een positieve omgeving op uw school door ervoor te zorgen dat elke leerling gelijke kansen krijgt, ongeacht geslacht, handicap, afkomst of cultuur.

Kennis en Creativiteit

Kinderen leren beter en er wordt minder gepest in een ontspannen, gezellige omgeving waar ze zich vrij kunnen uiten en waar ze weten dat hun ideeën en creaties worden gerespecteerd.

- Laat leerlingen op school in groepjes werken of laat ze activiteiten doen waarbij ze moeten samenwerken.
- Leer leerlingen naar elkaars ideeën te luisteren en deze te respecteren. Benadruk hoe belangrijk het is dat ze eerlijk en rechtvaardig tegen anderen zijn.

Media- en Informatievaardigheden

Het internet is een open ruimte waar we vaak in aanraking kunnen komen met haatdragende en kwetsende inhoud. Kinderen moeten weten waarom en hoe ze iets aanstootgevends kunnen melden en blokkeren.

- Lees in de klas een online artikel dat racisme of haatdragende taal aanmoedigt. Organiseer een klassikaal debat of een klassikale discussie om leerlingen te laten nadenken waarom dergelijk materiaal schadelijk is en wat ze eraan kunnen doen als ze het online tegenkomen.

Online welzijn

Ethiek en Empathie

Pesten kan worden voorkomen als we allemaal ons best doen om de gevoelens en standpunten van anderen te begrijpen en te respecteren.

- Bespreek verschillende vormen van pesten (buitensluiten, emotionele en fysieke mishandeling...) en laat de leerlingen bedenken hoe zij zich zouden voelen als zij in de schoenen van de slachtoffers stonden.

Gezondheid en Welzijn

Het is belangrijk dat uw kinderen opgroeien in een thuis- en schoolomgeving waar zij zich veilig en beschermd voelen.

- Lees uitspraken voor die vaak op het schoolplein gezegd worden door kinderen en laat de leerlingen een emoji tekenen die hun gevoelens bij elke uitspraak uitdrukt.
- Vergelijk de emoji's die ze hebben getekend om het verschil in interpretatie aan te tonen.

ePresence en Communicatie

Respectvol kunnen communiceren is een essentieel onderdeel van een digitale burger zijn.

- Leg uit wat een digitale voetafdruk is, en wat de mogelijke gevolgen van een negatieve voetafdruk voor toekomstige carrièremogelijkheden kunnen zijn.
- Bespreek wat voor gedrag een negatief effect kan hebben op onze digitale voetafdruk.

Online rechten

Actieve Deelname

Pesten heeft blijvende, levenslange gevolgen op het gebied van gezondheid en sociaal en economisch welzijn, zowel voor de pesters als voor degenen die vaak worden gepest.

- Laat de leerlingen een paar pestincidenten naspelen, waarbij ze afwisselend de rol innemen van de pester, het slachtoffer en een omstander die het incident probeert te stoppen. Dit zal hen ertoe zetten na te denken over hun acties bij echte incidenten.

Rechten en Verantwoordelijkheden

Iedereen heeft het recht om gerespecteerd te worden en de verantwoordelijkheid om anderen te behandelen hoe ze zelf behandeld zouden willen worden.

- Stel een antipestbeleid op, voor de hele school of voor de klas, dat leerlingen en leerkrachten moeten lezen en ondertekenen. Hierin moeten de rechten en verantwoordelijkheden van leerlingen omtrent hun gedrag ten opzichte van elkaar worden opgesomd en moeten de consequenties van onaanvaardbaar gedrag duidelijk worden aangegeven.

Privacy en Beveiliging

Online roekeloos gedrag en het publiceren van persoonlijke gegevens zonder na te denken over de mogelijke gevolgen kunnen allebei leiden tot pesten.

- Vraag uw leerlingen hun profiel van hun sociale media of hun online fotoalbum af te drukken en op een openbare plaats in de school op te hangen.
- Als ze zich hier ongemakkelijk bij voelen, leg dan uit dat miljoenen mensen hun informatie online kunnen zien en tegen hen kunnen gebruiken, tenzij ze voorzorgsmaatregelen nemen.

Online rechten

Consumentenbewustzijn

Kinderen zijn grote reclamedoelwitten, en gezinnen moeten zich hiervan bewust zijn. Toegeven aan al hun wensen als het gaat om de nieuwste trends of gadgets, kan ertoe leiden dat kinderen zich specialer gaan voelen dan anderen, en minder empathisch zijn tegenover anderen.

- Gebruik een paar populaire online of offline advertenties in de klas om een discussie te starten over hoe we door reclame worden beïnvloed, en de invloed die dat kan hebben op anderen die het minder goed hebben dan wij.

Help uw leerlingen om te gaan met sociale uitdagingen door middel van weerstand.

Andere publicaties van de Raad van Europa over onderwijs in digitaal burgerschap

- ▶ Educating for a video game culture – A map for teachers and parents (2021)
- ▶ Digital citizenship education - Trainers' Pack (2020)
- ▶ Digital Citizenship Education – Lesson plans for educators available at <https://www.coe.int/en/web/education/new-materials>
- ▶ Digital Citizenship Education Handbook (2019)
- ▶ Bullying: perspectives, practice and insights (2017)
- ▶ Internet Literacy Handbook (2017)

Meer informatie beschikbaar op:
www.coe.int/education

Schrijvers:
Janice Richardson
Veronica Samara

Vertaald door:
Insight

ins!ght
Educating to Empower

PREMS 152721

NLD

www.coe.int

De Raad van Europa is de toonaangevende mensenrechtenorganisatie van Europa. De Raad telt 47 lidstaten, waaronder alle lidstaten van de Europese Unie. Alle lidstaten van de Raad van Europa hebben het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens ondertekend. Dit Verdrag is gericht op de bescherming van mensenrechten, democratische waarden en rechtsstaatbeginselen. Het toezicht op de uitvoering van het Verdrag in de lidstaten is in handen van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens.

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE